

k. III.

3155(B)

194 DE 1915

mută acasă.

CERCETĂRI

DESPRE

ROMÂNII DIN INSULA VEGLIA

DE

TEODOR T. BURADA

(Cu o chartă in text).

BIBLIOTECA
DOCUMENTARA
GARAȘUL PIATRA NEAMT

12239
14200

I A Ș I

TIPOGRAFIA NAȚIONALĂ, STRADA ALEXANDRI, 11.

1895.

CERCETĂRI

despre

ROMÂNII DIN INSULA VEGLIA

CERCETĂRI

DESPRE

ROMĂNIÎ DIN INSULA VEGLIA

DE

TEODOR T. BURADA

(Cu o chartă in text).

I A Ş I

TIPOGRAFIA NAŢIONALĂ, STRADA ALEXANDRI, 11.

1895.

k. III.
3155(8)

CERCETĂRI

Despre Romîni din insula Veglia

Schiță Geografică

Insula Veglia (Velia) aparține Austriei și face parte din provincia Istria; ea să află în golful de Quarnero, are o lungime de 33 kil. și o lățime de 22 kil. cu 18,089 locuitori ¹⁾. Teritoriul ei conține în cea mai mare parte munți de peatră; vegetațiunea e slabă, să face ceva comerț cu vite cornute și cu cai. Capitala insulei e Veglia, care are o episcopie, mai multe autorități, o mănăstire Franciscană și un castel pre frumos, să fac bîlciuri unde să adună multă lume din comunele de prin prejur. Populațiunea acestui oraș, e de 6815 locuitori.

Călătorind în mai multe rînduri în Istria, peninsulă din marea Adriatică, spre a cerceta pe romîni ce locuesc acolo, în partea numită de ei *Vlasia*, la poalele muntelui Maggiore, avui prilejul a vorbi cu mai mulți bătrîni, și despre alți români ce s-ar fi affînd respîndiți în afară de peninsulă; ei îmi spuseră că știu foarte bine, că *rumeri* (români) erau odinioară și în insula Veglia, cari vorbeau *Vlaschi* (românește), și că nu să poate ca să nu să mai afle nimene acolo, care să nu grăiască acea limbă. Nerăbdător a cerceta și eu acea insulă, pe care Ioan Maiorescu o cercetase în anul 1856, și despre care ne spune că o

1) Vezi charta la finele acestei scrieri.

mare parte din bătrîni insulei îl încredințasă, că mai de mult să vorbea romînește în mai multe locuri, mai cu samă în comuna *Poglizza* (Polița) ¹⁾, m-am pornit și eu spre aceea insulă pe la sfîrșitul lunei Noemvrie 1891, și ajungînd la marginea Ungariei, în portul Fiume, pe golful de Quarnero, am căutat mai întăi să mă întilnesc cu librarul M. Polonia Balbi, pe care'l cunoșteam încă din toamna anului 1890, cînd fusesem pentru întîiași dată în Istria, și întrînd în vorbă cu el despre romîni ce s-ar fi affînd în insula Veglia, me-a spus, că știe foarte bine, ca unul ce trăise mai mult timp acolo, că în mai multe locuri și mai cu samă în comuna *Poglizza* (Polița) și cătunele ei, erau mulți romîni, cari vorbeau cu toții *vlaski* (romînește), precum vorbesc și astăzi *rumeri* (romîni) din Vlasia, de la poalele muntelui Maggiore, cari în vechime aveau în *Iessenovic* comuna pe deplin romînească, o biserică greco-orientală, transformată apoi în biserică catolico-romîna ²⁾ și un preot anume Ierula care predica nu de mult chiar *vlaski* în biserică din comuna *Susnevizza*; apoi îmi mai spuse că un bun al său (Giovani, știea *vlaski*, arătîndu-mi și o cărticică în care să aflați două rugăciuni în limba romîno-istriana, de pe care acesta să închina, și care rugăciuni să și ceteau în biserică. Cartea era intitulată: *Brevi cenni storici etnografici sull'isola di Veglia*, fără dată și fără să fie aratat locul unde a fost tipărită, cuprinzînd în totul 14 pag. în 8-o.

Iată acele doue rugăciuni în limba romîno-istriana :

Pater noster

Ciacia nostru kirle iesti in cer
Nekase sveta numele tev,

1) Vezi mai pre larg. Itinerar în Istria de I. Maiorescu Iași. 18744 pagina 74 și următ.

2) Vezi despre aceasta și V. Combi. Porta orientale strenna. Anno III (1859) pag. 101, 115, citat de Ascoli, în Studj critici. Milan, 1861, T. I. pag. 9—79

Neka venire kragliestvo to,
Neka fie voglia ta, kassi este în cer
Assasi pre pemint.
Pire nostra de sakazi da ne astez,
Si las ne delgule nostre kassi si noj lessam al
desniça nostri
Si nun lessaj în ne nepasta
Nego ne osloboda de rev. Assasifi.

Salutazione angelica

Sora Maria pliena de milosti. Domnu cu tire.
Blagoslovit est tu intra mulierle, si blagoslovitui
ploda della utroba ta Isus.
Sora Maria, Majulo Domnu roghe Domnu za noj,
acmoce și în vraime de mortea nostu. Assasifi³⁾

Din acea cărticică, relativ la insula Veglia, mai extragem următoarele : Două locuri principale erau în această insulă, Fulfinium (Castelmuschio) și Curicum (Veglia). În Veglia să aflaū *Decurioni*, o specie de magistrați cari representaū Senatul din Roma. Legile și Constituția, precum și ritul primitiv a bisericii a fost romane. Se pare că Romanii s-au stabilit în insulă, mai mult dealungul coastei occidentale, fiind că la Polizza, să găsesec remășițele u-nui dialect, care seamănă cu acel *Daco-român* sau *valac* de astăzi, *Doco-romano Valacco*.

3) Cu ocaziunea călătoriei mele la rominii din Istria, am cules și eu din gura lor, aceste două rugăciuni care să deosebesc puțin între ele ; Iatăle :

Tatăl nostru

Ciacia*) nostru carle esti în cer
Neca se sfete numele teu
Neka venire kragliestvo to,
Fie volia ta cum e in cer
Așa și pre pemint
Părea noastră de saka zi da ne astazi
Si las nostra pecata ca si noi lessam a nostra dujnici
Și nu ne duce in napasta
Si ne sbavest de rev. Așa si fi.

Rugăciunea sfintei Marii

Sora Maria, pliră de milosti. Domnul cu tire. Blagoslovit est tu intru mulierle și blagoslovitui ploda de la utroba**) ta Isus.
Sora Maria, Maia Domnu, roga Domnu za noi acmoce și in vreme de mortea nostru. Așa si fi.

*) Se zice si *tratia* și *tata* in unele locuri din Vlasia.

**) Păntece.

Cu aceste notițe și cu acele scrise de Ioan Maiorescu în cartea sa : *Itinerar în Istria*, despre care am vorbit mai sus, am pornit pe la 10 oare dimineața cu un vaporăș din Fiume spre insulă, și trecând prin golful de Quarnero, am ajuns în portul *Castelmuschio*, de acolo mergînd tot înainte pe la 12 oare, eram în portul *Malinska*, unde oprinduse vaporășul, m-am dat jos, și am poposit puțin la ospătăria lui Ventini, apoi încălecând pe un cal ce mi-l aduse Iure Bogovici am pornit cu acesta spre orașelul Poglizza (Polița). După o călătorie de o oară și jumătate, prin niște căi ne mai pomenite de rele, prin bolovani și huceaguri, trecînd prin satele *Bogovici*, *Milectici*, *Zidarici* și *Turcici*, am ajuns în Poglizza. Acolo am fost în gazdă la învățătorul slovac, de la scoala mixtă, Francisco Zetz, cu acesta am convorbit în limba italiană, despre dialectul cel vechiu ce să vorbea odinioară în insulă. El me-a spus că să povestea din bătrîni, că în timpurile vechi, să grăia o *latina rustică*. Mergînd apoi cu el prin comună, spre a mai cerceta obiceiurile locuitorilor de acolo, din întîmplare, numai iată că am aflat pe un bătrîn, anume Antonio Udine, cel de pe urmă care mai știa cîte ceva din acel vechiu dialect, care pare a fi o amestecătură de italiană cu latină, și care este deosebit de dialectul romîno-istriian, după cum să poate vede aceasta din comparația rugăciunii, *Tatăl nostru*, spus de acest bătrîn pe care-l reproducem mai la vale, cu cel conținut în cărticica, ce mi-o aratase Polonio Balbi în Fiume, despre care am vorbit mai sus, și cu acel cules de mine personal în Istria. Iată acel *Tatăl nostru*, spus de bătrînul Udine :

„Toata nest che voi saite în ne ciel, și sanctificat il „nam tu, e vinia la regnia tu, și fat la volunta tu, co i „za în ciel e co i za în tara, du a te dil puom quote- „duom, e remetia in mes dibituar e non sinduar nel la „tentacion, e della mul, cosi saic“.

Bătrânul Udine pe lângă acest *Tatăl nostru*, îmi mai spusese cîte ceva, din acel vechi dialect : *baselca-biserica*, *iarba-iarba*, *maissa-masa*, *prienz-prînz*, *carbaun-cărbune*, *sapaun-sopon*, *viard-verde*, *iualb-alb*, *ruas-roș*, *muart-mort*, *vestmiant* (vestmînt, *puarc-porc*, *ieri-eri*, *cuon-cîne*, *altramente-altmintrele*, *ionda-unda*, *diant-dinte*, *cuorne-carne*, *fruant-frunte*, *sudaur-sudoare*, *jacqua-apa*, *vetraun*, bătrîn, *tot tiamp-tot timpul*, *sta nuat-astă noapte*, *la cal segaura-caleă sigură*, *tota la jacqua joi glazait-toată apa a înghețat*, *joîn-un*, *doi-doi*, *tra trei*, *quater-patru*, *cienc-cinci*, *se-șease*, *sapte-șapte*, *octo-opt*, etc.

Mai cercetînd apoi, atît pe acest bătrîn, cît și pe alții, precum și pe învățătorul Zetz, dacă nu cumva afară de dialectul slav, ce să vorbește astăzi în insulă, nu se mai vorbește și *vlaski* (romînește), și dacă nu se găsește cineva, care se cunoască acea limbă, cu toții îmi răspuseră, că știut este că în *Veglia*, capitala insulei, și în comuna *Dobasnița*, se vorbea în vechime *vlaski*, dar că acuma nu se mai află nimene acolo, care să cunoască acea limbă.

Că trebui să fi fost romîni în *veglia*, bine observă și Dr. Cucić, cînd ne spune că s-ar găsi acolo, numele de *Facul*, și în împrejurimea orașului, *Bociul*, *Cociul*, nume care sună a cuvinte romînești. ⁵⁾ Tot de la aceștia am mai aflat, că pe la anul 1882 mai trăiau în Poglizza, Anton Baicici în vîrstă de 97 ani, și femeia acestuia, de 92 ani, cari mai știeau ceva *vlaski*, și că aceștia, cînd se închinau la biserică, ziceau *vlaski*, *Tatăl nostru* și *Orățiunea angelică*; tot *vlaski* zicea aceste rugăciuni și Caterina, văduva lui Giacomo Baicici, toți aceștia acum reposați. În comuna *Besca nova*, se află pe atunci și bunul lui Petru Iurani, care *cuvînta vlaski* (grăia romînește). Rămas-a astăzi nu-

5) Fr. Miklosich Über die Wanderungen der Rumunen in den Dalmatischen Alpen und Karpathen Wien. 1879. pag. 8.

mai Michele Baicici în vrîstă de 70 de ani, care mai știe câte ceva *vlaski*, din *Tatul nostru* și *Oratiunea angelică*, și cu acest bătrîn, se stînge ultimele rămășiți de limbă romînă în această insulă. Această constatare de deperire a graiului poporului *vlah* care să află în insulă încă de pe la anii 1450, ⁶⁾ aceste ultime accente dintrun dialect ce se perde, constitue un fapt foarte interesant,—moartea unei limbi.—Astăzi ambele dialecte de origină latină, au dispărut cu totul, copleșite de limba croată, care a cuprins toată insula.

Învățătorul Zetz mi-a mai spus, că de și nu se mai vorbește *vlaski* în Poglizza, cu toate aceste locuitorii din acest orașel, precum și acei din satele *Milohnici*, *Băicici* și *Nenadici* sînt numiți și astăzi *vlahi*, de cătră locuitorii din comunele : *Malinska*, *Castelmuschio*, *Santa Fosca* și *Doboșnița*.

Dorind a face cunoștință și cu preotul de acolo Anton Iuranici, am fost la el acasă, însă nu l-am aflat, era dus la biserică să învețe pe copii catehismul, mergînd apoi și eu acolo, l-am găsit într-o cameră mare, alipită de biserică, învățînd pe copii, catehismul și rugăciunile, în limba slavă. După ce a mîntuit de învățat copii, m-am dus la Sfinția sa acasă, unde am fost primit foarte bine, ospătîndu-mă și găzduindu-mă bucuros, apoi m-a întreat că, de unde sînt, de unde vin, și ce caut prin acele locuri, și spuindu-i locul de unde vin și scopul călătoriei mele, acela de a cerceta vechile dialecte ce să vorbeau în acea insulă, el mi-a spus, că din cercetările făcute în diferiți scriitori, și din spusa bătrînilor, se vede că în insula *Vegliu*, și anume în comuna *Pogtizza*, precum și prin împrejurimi, s'a vorbit cînd-va, un dialect așa numit *latino*

6) Vezi *Acta Croatica*, pag. 97, citată de Miklosich in *Über die Wanderungen der Rumunen in den Dalmatischen Alpen und den Karpathen*. pag. 5, pe care să întemeiază. spunîndu-ne, că este sigur că vlahii datează în insula *Vegliu* cam de pe la anii 1450.

rustic, și că astăzi de și acei locuitori vorbesc limba croată, au grăit nu așa de mult și un alt dialect, numit *vlah*; căci mulți locuitori din *Poglizza* când să închinau în biserică, ziceau *Vlasku* (românește) rugăciunile: *Tatăl nostru* și *Orațiunea angelică*; aratare cam confusă, care amestecă ambele dialecte latine, vorbite când-va în insula *Veglia*, a căror deosebire am constatat-o mai sus în reproducerea rugăciunelor *Tatăl nostru* și *Orațiunea angelică* ⁷⁾

El me-a spus că în timpurile vechi, alfabetul care a fost în insulă, era acel *glagolitic* ⁸⁾ și *cirilic*, arătându-mi și mai multe cărți tipărite cu litere glagolitice și cirilice.

Astăzi de și în insulă locuitorii sunt slavizați cu desăvârșire, cu toate acestea nu au în scrierea lor alfabetul slavilor, acel cirilic în deobște, ci acel latin, în gimnasia însă, se învață atât alfabetul glagolitic cât și cel cirilic.

Ca curiosiate, de oare ce lucru nu pre e cunoscut, arătăm în tabela ce urmează vechiul alfabet glagolitic, în comparație cu cel cirilic cunoscut la noi, arătând în acelaș timp și numele fie-cărei buke (litere). Iatăl:

7) Doctorul Giambatista Cubich, vorbind despre dialectele ce să vorbeau în timpurile vechi în insula *Veglia*; ne spune în cartea sa: *Notizie naturali e storiche sull' Isola di Veglia* Cap. XI. Triest, 1874, că: . . . „Recapitulind cele zise până acuma, este dovedit că originea vechiului dialect din *Veglia*, nu este altul de cit acel *latino-rustic*, pe care -l vorbeau Galii, popor Celtic, modificat în parte prin contactul zilnic, mai întâiu cu Slavii apoi cu Italienii, precum și prin relațiunile politice care în timp de atîta secolii au anexat insula, mai întâi imparaiilor Orientului apoi Venețienilor.

Este de mirat cum puține familii romane, au întemeet în orașul *Veglia* un dialect original, care s'a menținut ne-afins timp mai bine de opt secole, mai este încă de mirat cum s-a găsit la o mică distanță urmele unui alt dialect care cu toate că provine din latinește, totuși se deosebește cu deseavârșire de acel dialect despre care am vorbit până acum. Din ac-l dialect nu ne mai rămîne acuma decît două rugăciuni foarte populare: *Tatăl nostru* și *Salutațiunea angelică*, așa după cum ne-au fost comunicate de Reverendisimul paroh și decan din Verbenico, d. Pietro Volarich.“ Rugăciunile de mai sus comunicate de acest paroh, fiind întocmai ca și acele pe care le-am văzut în cărticica ce mi-o arată Polonio Balbii în Fiume: *Brevi cenni storichi etnografiei sull' isola di Veglia*, am găsit de prisos a le mai arata aici.

8) Alfabetul glagolitic își are numele de la a patra buke, pe care slavii o numesc *glagole* sau *glagolie*; despre origina acestui alfabet sint multe opinii, unii presupun că ne vine de la Goții, alții ca a fost introdus de cătră Sf. Hieronim, apostol al Dalmației, alții că ar fi fost inventat de cătră Truberio, alții că ar ave asemenea ca și runele o origine foarte veche. (Vezi despre aceasta mai pe larg, Dr. Giambatista Cubich loc. cit.)

Literile Glagolitice	Literile Cirilice	Numele Literilor	Literile Glagolitice	Literile Cirilice	Numele Literilor
†	А	Az	Ѧ	Т	Tverdo
卍	Б	Buki	Ѣ	У	Uc
Ѡ	В	Vede	Ѥ	Ф	Fărta
Ѧ	Г	Glogoli	Ѧ	Х	Her
Ѧ	Д	Dobro	Ѧ	Ц	Ot
Ѧ	Е	Esti	Ѧ	Ш	Șta
Ѧ	Ж	Jiviete	Ѧ	Ц	Ți
Ѧ	З	Zielo	Ѧ	Ч	Cierv
Ѧ	З	Zemlia	Ѧ	Ш	Șa
Ѧ	И	Ije	Ѧ	Ѧ	Ier (ior)
Ѧ	І	I	Ѧ, Ѧ, Ѧ	Ѧ Ѧ Ѧ	Ieră
Ѧ	К	Dje	Ѧ	Б	Ieri
Ѧ	К	Kako	Ѧ	Ѧ	Iati
Ѧ	Л	Liudie	Ѧ	Ю	Iu
Ѧ	М	Măslitie	Ѧ	А	Iaco
Ѧ	Н	Naș	Ѧ	Ѧ	Ia
Ѧ	О	On	Ѧ	ІА	Iea
Ѧ	П	Pocoï	Ѧ	ІѦ	Ius
Ѧ	Р	Rița	Ѧ	Ѧ	Fita
Ѧ	С	Slovo	Ѧ	Ѧ	Ijița ⁴⁾

4) Despre alfabetul Glagolitic vezi: Vjek Novotni „Slovnica jezika staroslovenskoga“ u Zagreb. 1876.—și Dr. Ivan Broz „Oblici jezika staroga slovenskog s dodatkom o postanju oblika jezika hrvatskoga ili srbskoga za VII i VIII razred gimnasija“ u Zagrebu. 1889.

Înainte de a părăsi insula, vroind a-mi lua rămas bun, și a mulțami acestui cucernic preot, care cu atîta bună voință m-a găzduit, îmi spuse, că vrednic de vîzut sînt mormintele din năuntru bisericei, unde sînt îngropați din timpurile vechi, preoții și alte fețe bisericești, precum și cimitirul.

Intrînd în biserică am vîzut acele morminte frumoase și de o simplitate rară, acoperite numai cu lespezi de peatră ca și mormintele ce să află încă din timpurile vechi prin bisericile noastre, după aceea ne-am dus la cimitir, nu departe de biserică, și care e foarte curios la vedere. Intrînd în acel cimitir nu se găsește nici o lespede mormîntală, nici o cruce care să te facă să crezi că acolo este locul vecinic a acestei lumi trecătoare. În loc de morminte nu se află decît hrube adînci, săpate în pămînt și petruite, acoperite cu lespezi mari de peatră, lipite cu var de jur împrejur, ca să nu pătrundă aerul, petrele ce acopăr acele hrube, sînt însemnate cu literele alfabetului: A B C D E F etc. în acele hrube să arunca succesiv unele peste altele trupurile morților, fără ca să fie pusă în sicriu, începînd de la hrubă însemnată cu litera A, și așa mai departe, până la ce de pe urmă literă a alfabetului.

Vroind apoi a părăsi această insulă, preotul să întoarsă cătră mine și-mi zise: sub aceste petre mormîntale zac de sute de ani oasele a miî de romîni, nimic astăzi nu mai amintește existența lor în aceste locuri, această frîntură a neamului romînesc s'a stîns pentru vecinicie, căci așa e scris, ca această insulă trebui să fie curat slavă, și că nici o națiune alta n'are dreptul de a pretinde să se afirme acolo, ci trebui să cedeze tendințelor slavizatoare a le croaților.

Cu inima sdrobotă, am ascultat aceste zise a preotului, și parcă atunci un gemăt sfâșiitor eși din fundul pământului, zicându-mi : Călătorule, spune fraților tăi, că am fost ne cercetați și dați uitării, că în agonia noastră nimeni n'a venit să ne întindă o mână de ajutor !

Publicațiuni de Teodor T. Burada

1853. — Deplinile anecdote a lui Balakirev traduse din rusește de Teodor, Constantin și Mihail Burada. Iași 1853. Tipografia Buciumului român.
1865. — These pour la licence en droit. Paris. 1865. Imprimerie de Pillet fils aîné.
1875. — Almanach musical pe anul 1875. Iași Tipografia Goldner.
1876. — Almanach musical pe anul 1876. Iași Tipografia Goldner.
1877. — Almanach musical pe anul 1877. Iași Tipografia Goldner.
1877. — Discurs rostit cu ocasiunea împărțirii premiilor anului școlar 1876-1877, la conservatorul de muzică și declamațiune din Iași in „Lira Română“ București 1880 An. I. No. 34.
1879. — Bocete populare la Români, in „Convorbiri Literare“ an. XII și XIII Iași Tipografia Națională.
1880. — Cântecul cununei la poporul român din Transilvania, in „Convorbiri literare“. an. XIV. Iași Tipografia Națională.
1880. — Despre creștăturile plutașilor pe cherestele. Iași. 1880. Tipografia Litografică Goldner.
1880. — O călătorie in Dobrogia. Iași 1880. Tipografia Națională.
1882. — Impresiuni din valea Hațegului, in „Convorbiri literare“ an. XV. Iași. Tipografia Națională.
1882. — Cântece de Miriologi (Bocete), adunate in Macedonia. in „Convorbiri literare“ an. XVI și XII. Iași Tipografia Națională.
1882. — Datinile poporului român la înmormântări, Iași. 1882. Tipografia Națională.
1883. — Biserica Sf. Ioan din Vaslui, in „Revista pentru istorie, arheologie și filologie“ an. I. vol. I. București, 1883 Tipografia Academiei române.
1883. — Biserica Sf. Apostoli Petru și Pavel din Huși a lui Stefan cel Mare; in „Revista pentru istorie, arheologie și filologie“ an. I. vol II. București 1883. Tipografia Academiei române.
1883. — Datinile la nunți ale poporului român din Macedonia, in „Revista pentru istorie, arheologie și filologie“ an. I. vol. II, și in „Macedonia“ Revista Românilor din Peninsula Balcanică. București 1889. an. II. No. 5, 6 și 7.
1883. — Podul de piatră zis a lui Stefan Vodă, din județul Vaslui, in „Revista pentru istorie, arheologie și filologie“ an. I. vol. II.
1884. — O călătorie la muntele Athos. Iași. 1884. Tipografia Națională.
1885. — Biserica Buna-Vestire din târgul Ocna a lui Răducanu Racoviță, in „Revista pentru istorie, arheologie și filologie“ an. III. vol. IV.

1885. — Despre creștăturile Șalgăilor pe droburile de sare, in „Revista pentru istorie, arheologie și filologie“ an. III. vol. IV.
1885. — Poesii populare adunate in Macedonia in „Revista pentru istorie, arheologie și filologie“ an. III. vol. IV.
1885. — Documente privitoare la istoria română. in „Revista pentru istorie arheologie și filologie“ an. III. vol. IV.
1887. — Elena Asachi.—Schiță biografică—in „Convorbiri literare“ an. XXI. București, 1887. Tipografia Socec.
1888. — Cercetări despre Conservatorul Filarmonic-dramatic din Iași. (1836—1838)—Iași, 1888. Tipografia Națională.
1888. — Cronica Musicală a orașului Iași (1780-1869); in „Convorbiri literare“ an. XXI. București Tipografia Socec.
1890. — Cercetări despre școala filarmonică din București (1833-1837), in „Convorbiri literare“ an. XXIV. București Tipografia Socec.
1890. — Cercetări despre scoalele românești din Turcia. București. 1890. Tipografia „Românul“ Vintilă C. A. Rosetti.
1891. — Cercetări asupra muzicii ostășești la Români, in „Revista pentru istorie, arheologie și filologie“ an. III. vol. VI.
1891. — Biserica Sf. Gheorghe din orașul Hărlău, zidită de Stefan cel mare, in „Revista pentru istorie, arheologie și filologie“ an. III. vol. VI.
1891. — O călătorie in satele românești din Istria in „Românul“ București an. XXXV. din 5 Iunie 1891.
1892. — Cântecul lui Mihai Viteazul la Românii din Macedonia, in „Convorbiri literare“ an. XXV. Tipografia Socec.
1892. — Obiceiurile la nașterea copiilor din Macedonia, in „Convorbiri literare“ an XXVII.
1893. — O călătorie in satele Moldovenești din Gubernia Cherson (Rusia) Iași. 1893 Tipografia Națională.
1893. — O călătorie la Românii din Bithinia (Asia mică). Iași 1893. Tipografia Goldner.
1894. — O călătorie la Românii din Moravia. Iași. 1894. Tipografia Goldner.
1895. — Condiția șireților. Iași Tipografia Națională.
12 Studii pentru violină, aprobate de Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice pentru școalele de muzică.

Prețul 50 bani.